

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 183 Wed., Sept. 16, 1953

Strah na Angleškem

Kakor je znano, ima Anglija mnogo starih zgodovinskih gradov. V moderni dobi tudi v Angliji, kakor drugod po svetu propadajo stari gradovi, v njih pa sedaj — "straši." Če prebirate namreč angleške romane, ste gotovo že čitali kako tako povest, kjer na starem gradu ponoči hodijo okrog duhovi, ki plašijo redke prebivalce. Tudi mi Slovenci imamo take povesti. Morda ste kdaj čitali ono povest: "Strah na Sokolskem gradu."

Tak strah, ki navdaja z grozo sedaj mnoge Angleže, pa je ameriški senator McCarthy.

Mi razumemo, da povzroča McCarthyjevo preiskovanje nevoljo pri voditelju angleške delavske stranke Atlee-ju, ki se je pred kratkim gostil pri Titu na Brionih in občudoval "napredek" Jugoslavije pod komunizmom, kakor gospa Roosevelt. Obema "ljudskima prijateljima" in "socialno čutečima" človekoma je imponiralo razkošje Titovega dvora. Pa tudi angleški konservativcem pod Churchillom ne gre v račun, da McCarthy brezobzirno razkriva angleško kramarstvo, ki je pošiljalo ogromne količine blaga kitajskim komunistom, proti katerim se je boril tudi oddelek angleške vojske na Koreji.

Toda strah pred mcarthyizmom je žal zašel celo med angleške katoliške kroge, ki jih je tudi zajela histerija proti McCarthyu. Glavno glasilo angleških katoličanov, odlični dnevnik "Tablet" v Londonu je smatral tudi za potrebno, da priobči članek "McCarthy in mcarthyizem," kjer se ponašljajo vse razne izmišljene obdolžitve proti ameriškemu senatorju in njegovemu delovanju.

Toda "Tablet" je prejel od raznih Amerikancev vse polno ugovorov in člankov, ki jih je nato tudi vestno priobčil.

Med raznimi tozadevnimi članki je najbolj zanimiv spis, ki ga je tja poslal Rev. Florence D. Cohalan, član stolnega kolegija v New Yorku. Ta povdarja, da je pristranost, s katero mnogi ameriški pisatelji obravnavajo delo McCarthyja med drugim tudi vzrok, da evropska javnost popolnoma napačno predstavlja ameriške razmere, največ pa so tega krivi razni levičarski časnikarji, ki dejstva popolnoma drugače prikazujejo kot so v resnici. Žalostno bi bilo, če bi se dali evropski katoličani zavesti s to propagando, ki spominja na svoječasno ljudsko fronto in na protišpansko propagando, ki je še sedaj močna v Ameriki in Angliji. **Ostra in sovražna borba proti McCarthyju je navdihnjena od komunistov in njih zaveznikov,** ki se sedaj organizirajo pod novo zastavo "protimcarthyizma." Dejstva pa so sledeča:

1. Komunistična konspiracija, ki sega nazaj v leto 1933 je infiltrirala eksekutivne oddelke ameriške vlade.

2. Vse to dosedaj še ni bilo ugotovljeno in ne odstranjeno.

3. Komunisti so uspeli prodreti pod Rooseveltovo in Trumanovo vladno v najvišje kroge administracije, celo v Belo hišo.

4. To dejstvo so demokrati priznali pod pritiskom javnosti in vsled svojih političnih porazov v Evropi in Aziji.

5. Prevelika popustljivost proti komunistom je povzročila poraz demokratov pri zadnjih volitvah, zlasti slučaj A. Hissa, za katerega sta se zavzemala Roosevelt in Truman, je razburil volilce.

6. Vsa ta dejstva so spravila na površje McCarthyja. Naj misli o njem kdo, kakor že hoče, toda dejstvo je, da je McCarthy prevzel nalogo, ki bi jo bili morali izvršiti prej drugi. Nato Rev. Florence Cohalan nadaljuje:

"Na povprečnega Amerikanca to ne napravi nikakega utisa, če prihajajo napadi iz Evrope ali od drugod, ki trdijo, da je McCarthy ambiciozen in brezobziren mož, ki da je iznašel komunistično nevarnost za to, da bi s tem omogočil in podprl svoje politične namene. Dosedaj še ni nihče mogel navesti enega nedolžnega človeka, ki bi ga bil senator napadel in oblatil."

Mislimo, da bi bil Angliji zelo zelo potreben tudi kak McCarthy, ki bi izvršil čistko tudi pri angleških najvišjih uradnih krogih. Angleži naj bi se spomnili le slučajev Klaus Fuchsa, ki je prišel v Anglijo, da je tam špijoniral o atomskih tajnostih, ki jih je izdal Sovjetom. Dva vodilna komunist sta sedela na najvišjih in najbolj zaupnih mestih v angleškem zunanjem ministrstvu, to sta bila Donald MacLean in Guy Burgess. MacLean je vodil oddelek zunanjega ministrstva dolgo let in je imel v rokah ameriške zadeve, vsaki dan je imel vpogled v najbolj zaupna poročila, ki jih je pošiljala tja ameriška vlada, vse to je on kontroliral in o vsem tem poročal angleškemu zunanjemu ministru. Ko sta ta dva sovjetska špijona zvedela za vse tajnosti in je obstajala nevarnost, da bo njuno delo odkrito, sta jo popihala v Moskovo z največjimi tajnostmi v rokah in tam sedaj svetujeta glede zunanje politike.

Samo ta dejstva bi morala s strahom napolniti vsakega zavednega Angleža. Toda zdi se, da so ti postali slepi in gluhi za vsa svarila, njim je več trenutni kupčijski dobiček kot pa dejanska nevarnost, ki jim grozi od komunizma. Vse

kaže, da ni daleč oni čas, ko si bodo tudi Angleži želeli, da bi bil pri njih strašil kak McCarthy, pa bo ... prepozno.

M.

Danes moram prekiniti s svojim načrtom, ki ga imam napravljenega že več ko mesec dni. Če tudi bo to ali ono poročilo prišlo na vrsto teden dni pozneje, si vendar ne morem kaj, da bi ne omenil najnovejšega dogodka, ki bo v mnogočem odločilno vplival na usodo vsega Bridgeporta in na usodo naše fare posebej.

V sredo dne 2. septembra t. l. je apostolski delegat v Z. D. naznanil, da je sv. oče Pij XII ustanovil novo škofijo v Bridgeportu in hkrati imenoval prvega bridgeportskega škofa v osebi prevzvišenega gosp. Lovrenca J. Sheenana, dosedanjega pomožnega škofa baltimorskega. Naša nova škofija obsega eno samo "County" v državi Connecticut — Fairfield County. County je v Ameriki nekaj takega, kar smo v Avstriji imenovali okrajno glavarstvo, a v Jugoslaviji pa srez ali kotar po hrvaško. Že potem se da soditi, da bi bridgeportska škofija ne samo najmanjša škofija v Z. D., marveč, da bo ena od najmanjših škofij na vsem svetu.

Čeprav majhna po obsegu, bo pa jako močna po številu vernikov. Imela bo 61 far, od katerih jih bo dobra polovica v Bridgeportu in neposredni okolici. Škofijskih duhovnikov bo imela 140, vernikov pa 216.000. V Z. D. je celo osem nadškofij, ki imajo manj katoličanov, kakor jih bo imela naša nova škofija.

Prvi bridgeportski škof se je rodil leta 1898 v mestu Baltimore. Svoje študije je dokončal v Rimu, kjer je bil posvečen v duhovnika leta 1922. Kot dušni pastir je služboval v Washingtonu in v Baltimoru, kjer je bil leta 1945 posvečen v škofa. V Bridgeportu ga pričakujemo okoli 1. decembra t. l.

Kako naj pomagamo? Mislím tako, da poleg tega, kar sami pošiljamo svojem in znancem tudi krepko pomagamo Ligi, ki vrši veliko delo s tem, da lajša bedo naših ubogih ljudi, Ligi lahko pomagamo tudi na ta način, da vse pakete, ki jih pošiljamo v domovino, pošiljamo preko Lige. Pri tem podpiranju Lige mi nič ne izgubimo, ker nas paketi pri Ligi ne stanejo nič več, kakor bi nas stali, če jih naročimo pri najcenejši privatni paketni agenciji. Liga pa nekaj dobi, to je zaslužek, kakor ga ima vsaka privatna agencija. Toda Liga ta zaslužek porabi izključno za podpiranje ubogih in ne ostane, kakor je to slučaj pri privatnih podjetjih v njenem žepu.

Ko bi bili vsi naši ljudje toliko zavedni, da bi naročali pakete pri Ligi, bi Ligi morda ne bi bila potrebna nobena kampanja in bi Liga lahko potrebnim še več pomagala kot sedaj. Ali kaj pomislimo, kaj se to pravi? Ne zamerimo privatnikom, ki se potegujejo za zaslužek in za naročnike paketov. Vsak ima pravico do tega. Toda naša dolžnost je, da naročimo pakete pri Ligi — da gremo "svoji k svojim", ker s tem vršimo našo največjo dolžnost — ljubezen do bližnjega in do svojega lastnega naroda.

Če se pri Ligi pojavljajo sem in tja kake napake, nas to ne sme motiti. Naša dolžnost ni zato nič manjša. S pametnimi nasveti in predlogi skušajmo te napake odpravljati. Nobena ustanova, ki so jo kdaj osnovali in vodili ljudje, ni bila brez napak. Tudi Liga verjetno ni. Toda radi napak, radi opravičenega ali neopravičenega slabega razpoloženja napram posameznikom, ki vodilno sodelujejo pri kakih ustanovah, ki imajo brodeljen značaj, ne smemo opuščati in bojkotirati ustanovo.

Anton Lagoja.

Ne pozabite na trpeče brate

Cleveland, O. — Božja previdnost, ki je nas slovenske begunce in emigrante poslala v svet, ni tega storila kar takoj v en dan, ampak je imela pri tem poseben namen in nam naložila velike naloge. Postavljeni smo pred težke in odgovorne preizkušnje. Kako bomo te preizkušnje prestali? Kako bomo dane naloge izvršili in kakšno oceno bomo v božjih očeh za naše delo dobili? V to bi se moral zamisliti vsak slovenski begunc, zlasti pa vsi tisti, ki smo prišli v "obljubljeno deželo" Ameriko.

Oglejmo si na kratko nekaj teh naših nalog. Čisto gotovo je, da se v tujini lahko marsikaj lepega naučimo in da to, ko pride čas, prenesemo in presadimo na naša slovenska tla.

Zopet je čisto gotovo naša naloga, da kjerkoli v svetu smo, da skušamo živeti in delati tako, da smo v zgled tujcem in ljudem našega rodu, ki so se pred nami naselili v tujini. Biti moramo apostoli verske in narodne zavesti. Zlasti moramo storiti vse, kar je mogoče, da slovenska mladina v tujini ostane zvesta Bogu in svojemu narodu.

Naj omenim še eno našo nalogo in to je pomoč našim trpečim bratom v domovini in tudi, onim, ki po raznih taboriških pomanjkanje trpe.

Kako naj pomagamo? Mislím tako, da poleg tega, kar sami pošiljamo svojem in znancem tudi krepko pomagamo Ligi, ki vrši veliko delo s tem, da lajša bedo naših ubogih ljudi, Ligi lahko pomagamo tudi na ta način, da vse pakete, ki jih pošiljamo v domovino, pošiljamo preko Lige. Pri tem podpiranju Lige mi nič ne izgubimo, ker nas paketi pri Ligi ne stanejo nič več, kakor bi nas stali, če jih naročimo pri najcenejši privatni paketni agenciji. Liga pa nekaj dobi, to je zaslužek, kakor ga ima vsaka privatna agencija. Toda Liga ta zaslužek porabi izključno za podpiranje ubogih in ne ostane, kakor je to slučaj pri privatnih podjetjih v njenem žepu.

Ko bi bili vsi naši ljudje toliko zavedni, da bi naročali pakete pri Ligi, bi Ligi morda ne bi bila potrebna nobena kampanja in bi Liga lahko potrebnim še več pomagala kot sedaj. Ali kaj pomislimo, kaj se to pravi? Ne zamerimo privatnikom, ki se potegujejo za zaslužek in za naročnike paketov. Vsak ima pravico do tega. Toda naša dolžnost je, da naročimo pakete pri Ligi — da gremo "svoji k svojim", ker s tem vršimo našo največjo dolžnost — ljubezen do bližnjega in do svojega lastnega naroda.

Če se pri Ligi pojavljajo sem in tja kake napake, nas to ne sme motiti. Naša dolžnost ni zato nič manjša. S pametnimi nasveti in predlogi skušajmo te napake odpravljati. Nobena ustanova, ki so jo kdaj osnovali in vodili ljudje, ni bila brez napak. Tudi Liga verjetno ni. Toda radi napak, radi opravičenega ali neopravičenega slabega razpoloženja napram posameznikom, ki vodilno sodelujejo pri kakih ustanovah, ki imajo brodeljen značaj, ne smemo opuščati in bojkotirati ustanovo.

Anton Lagoja.

Tu mora zmagati katoliška zvest in narodna dolžnost, zmagati mora trezna presoja nad vsemi pomisleki.

Zapomnimo si, da z zavestjo in slogo rastemo in napredujemo, brez zavesti in sloge propadamo. Pokažimo, da znamo držati skupaj. Zato vse pakete preko Lige: Svoji k svojim!

GORIŠKE VESTI

Obmejni incident v Brdih

Italijanski vojaki so 31. avgusta dopoldne izvedli provokacijo na jugoslovansko italijanski meji na dvolastniškem prehodu Hum v Brdih. 23 italijanskih vojakov je prestopilo za 40 metrov obmejno črto in zavzelo borbene položaje na jugoslovanskem ozemlju. Italijanski vojaki so bili oboroženi z avtomatičnim orožjem in puškami in so se umaknili šele na drugi poziv jugoslovanske obmejne patrle. Provokacija italijanskih vojakov je ostala brez posledic radi mirnega zadržanja jugoslovanskih obmejnih stražarjev. Na kraj incidenta je takoj odšla jugoslovanska vojaška komisija. FLRJ je protestiral v Rim zaradi obmejnih provokacij. V zadnjem času se opaža precejšnja živahnost vzdolž italijansko jugoslovanske meje. Kljub prepovedi v členu 48 mirovne pogodbe gradi italijanska vojska bunkerje in druge stalne utrdbe v 20-kilometrskem obmejnem pasu. Beneška Slovenija in Kanalska dolina sta polna vojaštva. Res je, da so se tu vršili vse poletje manevri, vendar je med ljudstvom nastal tudi preplah radi vseh mogočih govoric, ki pa so se do slej vse izkazale za neutemeljene. Prisotnost tako ogromnega števila italijanske vojske v hribih Beneške Slovenije so seveda izkoristili trikoloristi, ki so že začeli pritiskati na terorizirano prebivalstvo in širiti govorice, da misli italijanska vojska prekorčiti mejo in jo razširiti v korist Italije. Poleg moralnega terorja morajo kmetje trpeti še veliko materialno škodo, ker so jim tanki in vojaštvo popolnoma uničili koruzna polja in travnike.

Porast brezposelnosti na Goriškem

Kriza goriškega gospodarstva ni več za nikogar novost. V zadnjem času je ena izmed sindikalnih organizacij predložila pokrajinskimi oblastem zanimive statistične podatke o stalnem nazadovanju goriškega gospodarstva. Iz teh podatkov je razvidno, da je število brezposelnih, ki je leta 1950 znašalo 9.907 oseb, naraslo konec decembra lanskega leta že na 11.411. Stalno zaposlenih je sedaj v goriški provinci le 24.270 oseb.

Trgovinska izmenjava med Gorico in Slovenijo

V preteklem juliju so izdali 25 uvoznih dovoljenj in skupni vrednosti 40 milijonov 257 tisoč lir ter 26 izvoznih dovoljenj v vrednosti 45 milijonov 110 tisoč lir. Uvoz predstavlja v glavnem še vedno les in meso, v zadnjem času tudi opeka. Izvozili pa so predvsem mehanično gradivo in razne nadomestne dele za motorje.

Nova učna knjiga za slovenske osnovne šole

ZSPD v Gorici je izdala abecednik in berilo za prve razrede slovenskih osnovnih šol v zametju z naslovom "Slovenska knjiga." Knjigo je že odobrilo prosvetno ministrstvo v Rimu. Urejena je po najnovejši učni metodi in obsega v prvem delu lepe mnogobarvne slike, ki olaj-

Naročila paketov za Ligo sprejemajo v Clevelandu poleg Slovenske pisarne tudi:

Oblak Anton, 7919 Korman Ave.
Oven Slavko, 1219 E. 169 St.
Lončar Franc, 18701 Pasnow Ave., Euclid 19.
Mlinar Franc, 725 E. 155 St.
Ž. J.

FRONTAŠKA KULTURNA PRIREDITEV V ŠTEVERJANU

V nedeljo 23. avgusta je prišla frontaška mladina iz Doberdoba na obisk na števerjanski grič. Ponovila je komedijo "V Ljubljano jo dajmo," nato je sledil ples in prosta zabava. Vse se je zelo klavrno obneslo. Zavedni števerjanci so raje odšli od doma in se v velikem številu udeležili festivala slovenske besede na Repentabru.

TRŽAŠKE VESTI

Jesensko slavlje SDZ na Opčinah

Kakor prejšnjo nedeljo na Repentabru tako so se tudi v nedeljo 30. avgusta zbrali tržaški Slovenci na Opčinah na jesensko slavlje SDZ. Vreme je bilo ugodno, zato pa ni manjkalo občinstva, ki je kmalu zasedlo vse prostore in mize na prostranem vrtu. Slavlje je otvorila nabrežinska godba s "Triglavske korčnice." "Sledil je pozdravni govor dr. Josipa Agneletta, ki je omenil šest let bojev za vzore in pravice slovenskega ljudstva, za enakopravnost Slovencev in Hrvatov na Svobodnem tržaškem ozemlju. Vspodbujal je občinstvo, naj vstraja v tej borbi, naj ne pošila svojih otrok v tuje šole, kajti le v slogi in vztrajnosti bo naša zmaga kajti četudi nismo še dosegli, kar želimo, dosegli pa smo toliko, da nas svetovna javnost pozna in se za nas zanima. Apeliral je na jugoslovansko vladno, naj se v interesu miru na Jadranu povrne z vso odločnostjo k mirovni pogodbi. Po tem pozdravnem govoru, ki ga je občinstvo nagradilo z obilnim ploskanjem, je sledil kulturni del prireditve. Mešani pevski zbor iz Boršta je pod vodstvom G. Peterosa zapel Fosterjevo "Pevec sem," narodno "Kam," Juvancovo "Na goro," Simonetijsko "Plovi, plovi" in narodno "Tam na vrtni gredi." Izvajanje je bilo dovršeno in pevci so peli vse brez not — na pamet. Nato je nastopila baletna skupina ob zvokih godbe iz Nabrežine. Izvajala je tri točke: "Židano marelo," "Grotesko," in "Kmečko polko." Tej točki je sledil nastop pevskega zbora "A. Tence," iz Nabrežine, pod vodstvom izkušnega pevovodje Fabrisa. Zapel je šest pesmi z veliko dovršenostjo in žel zato obilo odobranja. Izven sporeda je nastopil tudi tržaški oktet, ki se vedno bolj uveljavlja. Za zaključek je godba intonirala "Hej Slovani," katero je občinstvo stoje poslušalo! Še dolgo v noč se je razlegala slovenska pesem pod zvezdnato nebo. Opazovali smo pravcato pevsko tekmo med omizji. Jesensko slavlje slovenske demokratske zveze je letos lepo uspelo in s tem dokazalo, kako privlačne so take prireditve med našim ljudstvom!

Prof. Mara Steinberg

V Nabrežini je umrla idealna in požrtvovalna profesorica Ma-

ra Steinberg, stara komaj 23 let. Izpila je kupo trpljenja do dna, prestala težke operacije a vse zaman, umirajočo so jo pripeljali domov in komaj je prestopila domači prag, je izdihnila. Z njo so Nabrežina in sploh vsi Slovenci na Tržaškem mnogo izgubili. Srednje šole je izvršila v Trstu in se nato vpisala na beneško univerzo. Z odliko je dovršila šole, zlasti je imela vesele do tujih jezikov. V tem svojstvu je bila kot profesorica angleščine in nemščine na slovenskem učiteljskem in na višji realni gimnaziji v Trstu. Toda to delo ji ni bilo dovolj, organizirala je posebne tečaje za angleščino za odrasle v Trstu in Nabrežini. Zadnja leta se je udeleževala tudi pri cerkvenem petju, katerega je vodila kot marljiva organistka. Pogreb je bil nadvse veličasten in je pokazal, kako je bila pokojna Mara splošno priljubljena. Bili so prisotni vsi ne glede na narodnost in ideje. Pretresljivo lepo se je od nje poslovil pevski zbor "A. Tence" z žalostinkami doma, med potjo in na pokopališču, kakor tudi v cerkvi.

Nov proces v Tolminu

Kot poroča "Slov. poročevalac" je bil bivši tolminski dekan 70 letni mons. Vodopivec v nedeljo 27. avgusta izgnan iz Tolmina in odveden neznan kam. Na zadnjem velikem procesu proti skupini duhovnikov v Tolminu, kateremu je osebno prisostvoval tudi mons. dr. Toroš, je bil imenovan tudi tolminski dekan Vodopivec, proti kateremu pa niso takrat nastopili, ker je bil hudo bolan. Zdaj ko se je nekoliko opomogel, pa je prišel njegov obračun. Obtožujejo ga, da je organiziral belo gardo, sodeloval z okupatorjem in podobno.

Sovjetska igra z avstrijsko mirovno pogodbo

Kakor je AD že poročala, so zapadne velesile predlagale Sovjetski zvezi, da bi se 31. avgusta t. l. sestali v Londonu namestniki zunanjih ministrov na posvet o avstrijski mirovni pogodbi. Čeprav so bile zapadne velesile kakor tudi avstrijska vlada posle sovjetski vladi sporočilo, da so pripravljene opustiti svoj načrt o "skrajšani" pogodbi, Moskva ni poslala na omenjeni sestanek svojega zastopnika. Šele zadnji dan pred napovedanim sestankom v Londonu je sovjetska vlada tako Avstriji kakor zapadnim velesilam odgovorila, da se ne bober na izmed njih v svojem odgovoru ni naravnost odrekla "skrajšani" mirovni pogodbi: vse so namreč odgovorile tako, "da so pripravljene pogajati se tudi brez "skrajšane" pogodbe. Po sovjetskem zatrejanju so se tako vse izognile odgovoru na glavno sovjetsko vprašanje. Sovjetska vlada v svojem odgovoru zahteva od zapadnih velesil kakor tudi Avstrije čisto določen odgovor. — Zaradi sestave tega odgovora je bila za 8. september sklicana izredna seja ministrskega sveta avstrijske vlade na Dunaju.

Salezijanci v Perziji

Salezijanski patri so mnogo pripomogli k razširjenju katoliške literature v Perziji. V zadnjih mesecih so natisnili v perzijskem jeziku celo vrsto izredno koristnih katoliških knjig. Med drugimi so natisnili ilustriran katoliški katekizem, življenjski nepis don Bosca, sveto pismo in molitvenik. Ta delavnost ne samo omogoča, da se katoliški veri približajo širše mase, marveč služi tudi kot dokaz, da katoliška Cerkev ni nekaj tujega, da mrežjo z lahkoto biti istosčasno najboljši katoličani in najboljši perzijski patrioti.

Prekanjenec

"Ali bi mi obrili eno plat ob razi za en kvoder?"
"Čudna zahteva. Če pa želite — prosim! Katero plat naj vam pa obrijem?"
"Zunanjo."

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda

II. Razširjanje luteranstva v posameznih pokrajinah

Ako jim je arhidiakon očital kršenje cerkvenih pravic, so se izgovarjali, češ da nastavlajo katoliške duhovnike. Okoli 1. 1560. je bil tu župnik Ivan Lamella, glagoljš iz Istre, ki je pregledoval in presojal glagolske in cirilske knjige, ki so izhajale v Ugna-dovi tiskarni. Za njim se omenja predikant Gašper Kumperger, katerega so morali zaradi pijančevanja in vne-marnosti odstaviti. Sprl se je celo s turjaškim oskrbnikom v Žužemberku, Mihaelom Lystom, ki ga je dal s palicami natesti in v ječo vreči. Nasledoval ga je Mihael Vrbec, ki se je ob času reformacijskih komisij okoli 1. 1609. umaknil h grofom Zrinski in Hrvasko, od koder je še včasih hodil na Kranjsko. Žal, da nimamo nobenih poročil, v koliko je zašlo luteranstvo med kmečko ljudstvo. — Za župnijo Mirna Peč so imeli luterani postojanko na gradu Hmeljnik (Hopfenbach), ki je bil lastnina gospodov Črnomejskih. Ze 1.1563. je pridigal tu neki Gašper (Kumperger?). Za njim se omenja Tomaž Jagodič kot predikant deželnih stanov na Hmeljniku. Luterani so se polastili tudi cerkvice sv. Pridrožja in Felicijana v Kartele-vo.

V smeri reke Krke proti Brežicam nahajamo le tu in tam kak grad, kjer so imeli protestanti svoje shode, tako Otočič (Wordi, Stari grad (Altenburg)), Presek pri St. Jerneju, Gracarjev turn (Feistenberg) in Berhovo (Freyhof). Luterani iz šentjernejske okolice so imeli svoje shode v cerkvi sv. Pankracija pod Presekom. Vendar nova vera ni zašla med ljudstvo; imela je privrženca le med plemiči, njih družinami in grajskimi posli.

Ob Savi nahajamo protestante v Krškem in v Radečah. Oba trga sta spadala neposredno pod vladno nadvojvoda Karola, zato se nova vera v njih ni mogla dolgo vzdržati. V Krškem je pridigoval okoli 1. 1565. Janez Weixler, nekdanji župnik v Fari pri Kostelu. Zbral je okoli sebe meščane in kmete, tako da je imel redno okoli 200 poslušalcev. Novi leskovski župnik Polidor Montagnana tega ni hotel trpeti in nekoč je prišel v cerkev, ko je ravno pridigal. Vpraša ga vpricho poslušalcev, kdo mu je to dovolil, ko je vendar nadvojvoda njega (Polidorja) nastavljal za župnika. Predikant se je skliceval na Kristusa in deželne stanove, ki so mu dovolili oznanjevanje sv. evangelij.

Poslušalci pa so se zanj potegnili, zmerjali župnika in njegove spremljevalce. Zlasti ženske so bile razljutene. Drugi dan je šel Weixler z mestnim sodnikom in dvema meščanoma k župniku Montagnana in ga vprašal, zakaj je javno tako strogo proti njemu nastopil. Župnik se je izgovarjal, da po ukazu nadvojvodov ne sme nobenega krivoverskega duhovnika v župniji trpeti. Sodnik se je potegnil za Weixlerja, češ da ni nič pridigal, kar bi bilo zoper božjo resnico. Po mnogem prerekanju je slednjič Montagnana izjavil, da mu hoče dovoliti pridigo v špitalski cerkvi, ako obleče mašno obleko, kadar obhaja ljudstvo, kakor delajo tudi predikanti v Gradcu. Weixler tega pogoja ni hotel sprejeti. —Ta dogodek dobro osvetljuje tedanje omahljivo in dvomno postopanje Polidorja Montagna proti luteranom, ki se je zadovoljil s tem, da le navidez varuje katoliški značaj bogoslužja.

Gotovo bi bil Weixler tem lažje širil svoje nauke med ljudstvom, ako bi bil nastopal v mašni obleki. Enako je svetoval tudi Trubar svojim privrženecem. — Weixler je bil še isto leto 1567 od nadvojvoda iz Krškega izgnan in se je podal k Vlahoviču v Novo mesto, leto pozneje pa v Selve pod Kozjakom.

Radeče so bile enako Krškemu knežji trg, toda okoli 1. 1570. je imel Viljem pl. Lamberg z Boštanja graščino Radeče v zakupu in je prav tako širil luteranstvo kakor Moric pl. Dietrichstein v Radovljici. Razprtije med predikanti so povzročile, da je tu vmes posegla svetna oblast. Od 1. 1570. je bil predikant v trgu Ivan Hočevar (Gottscheer), kateremu so priredili neko kapelo tik župne cerkve. Hkrati pa je hodil s stajerske strani pridigati tudi Jurij Maček v bližnje Hotemože, kjer je imel svoj dvor. Katoliški duhovnik Daniel Slade je imel dovolj vzroka tožiti o motenju katoliške božje službe. Poleg tega se je zgodil še škandal, da ga je neki luteran napadel na praznik Novega leta 1571. ko je šel blagoslavljal hiše. Nadvojvoda Karol je takoj ukazal Viljemu Lambergu, naj iztira oba predikanta, a ta je stvar sporočil deželnim stanovom, mesto da bi bil izvršil vladarjevo povelje. Stanovi so zdaj sami hoteli rešiti radeško zadevo, poklicali so oba predikanta v Ljubljano in za priče tudi mestnega sodnika z nekaterimi meščani. Potem so pisali nadvojvodu, da se Maček ni hotel zagovarjati pred kranjskimi stanovni, ker je nameščen na štajerskem.

Hočevar ni krivoverec, ampak priznava le avgsburško veroizpoved, spopad med vikarjem Sladetom in Kristofom Schneiderjem pa tudi ni bil tako hud, kakor je bil opisan. Nadvojvoda je nato iznova ukazal Lambergu, naj iztira oba predikanta, in ga hkrati graja, ker je zadevo predložil deželnim stanovom, ki nimajo v trgu Radeče nobene oblasti. Pa tudi to povelje je bilo brezuspešno. Hočevar je še dalje ostal v Radečah, kjer si je kupil hišo. Toda njegovo razuzdano življenje in vne-marnost v službi sta povzročila, da je luteranski superintendent Spindler proti njemu naperil preiskavo in se je moral 1. 1577. odpovedati svoji službi. Na njegovo mesto je prišel Boštjan Prašnik, ki je že naslednje leto odšel v Idrijo. Za njim nahajamo v Radečah zopet Hočevarja, ki je še bolj oblastno in drzno nastopal, kakor prej. Pridobil je zase več meščanov, delil zakramente in imel ob pogrebih pridige v katoliški cerkvi. L. 1587. je bil na ukaz nadvojvoda Karola zopet izgnan, hiša in vse premoženje njegovo pa zaplenjeno. Toda luteranska agitacija v Radečah vendar ni prenehala. Hočevar in Maček sta se zdaj zatekla na posestva bližnjih plemičev, od koder sta hodila včasih v trg opravljat luteransko božjo službo.

(Dalje prihodnjič.)

Majhen nesporazum

Podeželan se vrne iz glavnega mesta ves navdušen domov. "Preimenitno je bilo, vam rečem! Nazadnje smo bili v nekem zabavišču. Plesali so in svirali, da je bilo joj. Potlej je pa neki gospod od godbe hodil s krožnikom okoli — in ga je tudi meni pomolil pod nos. Vi del sem denar na njem, pa sem si še jaz vzel dva kvodra."

Kolobarjenje sovjetske revolucije

Na X. kongresu KP Sovjetije v marcu 1921 je Lenin prvič polastitvi oblasti leta 1917 razglasil "novo smer" boljševiške politike. Komunističnemu svetu je odkril "novo ekonomsko politiko" (NEP). Obdobje "vojne komunizma" je bilo zaključeno. V deželi je zavladal kaos, ki ni imel primera v svetovni zgodovini. Obnova naj bi se razvijala pod popustljivejšimi pogoji. Kmetu so podelili določene svoboščine. Trgovini in industriji so odprli pota, ki so se močno približevala kapitalistični obliki, čeravno so obe gospodarski panogi postavili pod strogo državno nadzorstvo.

Na XV. kongresu v decembru 1927: borba med Stalinom in Trockijem se je zaključila s Stalinovo zmago. Trockizem, ki je zahteval brezpogojno privrženost svetovno - revolucionarnim ciljem, so označevali kot "odklon na levo." Vse se je čez noč spremenilo. Kot prvi cilj je sedaj obveljalo načelo: "Najprej socialistična izgradnja v eni državi." Svetovno revolucijo so zaenkrat odložili med staro šaro.

Na XVI. partijskem kongresu aprila 1929: Rikov in Buharin sta bila obdolžena "odklona na desno." Oba sta vse predolgo obsejala na načelih svobodne "nove ekonomske politike" na navedenih "evolucije" in na "ustaljenosti razvoja." Spet so vse preuknili na glavo. Boljševiška politika je stopila nazaj v revolucionarno obdobje. Kmetijstvo so kolektivizirali; leta 1928 je dospela prva petletka. Sovjetijo je bilo treba po takrat veljavnih načelih industrializirati.

Na III. svetovnem kongresu Internationala v Moskvi avgusta leta 1935 so sklenili, pobijati fašizem z ramo ob rami z zahodnimi demokracijami. S tem so sankcionirali sovjetsko zunanjo politiko iz leta 1933, kar je pomenilo popoln preobrat dosedanjih načel. Maršal Tuhačevski in številni visoki častniki so izdihili na moriščih (l. 1937). Ob dolževali so jih veleizdaje.

Dne 3. maja 1939 so odstavili zunanjega ministra Litvinova; ki je bil na tem mestu polnih 18 let. Nadomestil ga je Molotov. Dne 23. avgusta 1939 so podpisali nemško sovjetsko zavezniško pogodbo, kar je zopet pomenilo, popoln preobrat sovjetske politike. Nova smer je veljala do leta 1941. Hitlerjev napad na Sovjetijo je pripeljal komuniste zopet na stran zaveznikov. Pa ne za dolgo. Že leta 1943 je Stalin pripravil načrte za ponovni preskok. Udarjati so pričeli prvi zvoki hladne vojne. V zaprtosti porazov in zmag v drugi svetovni vojni so sovjetski voditelji zaslužili, da se morda bliža ura svetovne revolucije. Hladna vojna je dosegla svoj višek leta 1952. Učinki te vojne so se odražali v začetku v nemajhnih brezglavosti zahodnega sveta, kateri pa je kaj hitro sledila zopetna oborožitev Amerike in zahodnoevropskih držav. Vsemu temu se je pridružila atlantska pogodba, pogodba o evropski skupnosti, obrambna skupnost na tihomorskem območju, japonska mirovna pogodba, balkanski dogovor itd. Ves ta novi razvoj zahodnega sveta je speljal Sovjetijo v slepo ulico.

Na XIX. partijskem kongresu septembra 1952: Stalin je napisal članek, v katerem opozarja svoje komunistične tovariše na razne kvarljivosti, ki so se pojavile pri vse preveč strogi boljševizaciji Sovjetije in v katerem je poudaril, da ni pričakovati vojne med Sovjetijo in kapitalističnim svetom. Nasprotno, zadržal je, da je položaj v svetu tak, da si bodo zahodni demokrati sami skočili v lase. Sovjetija bo — po njegovih besedah — to borbo motrila in čakala, zato pa morajo — tako je nadaljeval pokojni oče socializma — zahodne KP razdor med zahodnimi zavezniki čim upešnejše poglobljati in poostriiti.

Stalin je izdihnil. Njegovi nasledniki sledijo — v kolikor je to mogoče danes razbrati — z velikim proznostjo in energijo "novim smernicam." V sami Sovjetiji znova popuščajo vijake proti kmetom, velikoruski politiki stopajo v ozadje, revizije petletk so na dnevnem redu in tudi oblastnosti partijskih prenapetih se manjšajo. Še odličnejši so ti znaki v priprežniških državah.

Vse to je znano. Prav tako je znano, da so mnoge deloma radikalne in nenadne spremembe politične linije v sovjetskem bloku povzročile veletoke krvi, nemirov, gospodarsko bedo in skrajno nesigurnost. Žrtve medsebojnih obračunavanj gredo v stotisoče. Ali pa se bo sistem pod pritiskom takih kriz tudi podrl? Nikakor! Zrušili so se vse-kakor odlomki, ki so v notranjih borbah za partijsko linijo podlegli. Ostali pa so tisti komunisti, ki so svojo osebnost brez-pogojno prodali Leninovim maksimam, po katerih mora komunist storiti vse, kar zahtevajo dane okoliščine, pa naj bodo to borbe na barikadah ali lizanje peta.

Številne čistke v partiji ustvarjajo na ta način stalno novo elito. Prečiščeni komunisti poznajo svoj nauk in svojo "biblijo" na izust. Ti komunisti vedo, da je mogoče brez mrmanja storiti tudi korak nazaj, zato da se nato pomaknejo za dva koraka naprej. Za take akrobacije poznajo parolo o "plimi in oseki." Obdobje 1943-1952 je pomenilo plimo, od tega časa dalje pa vlada oseka. Za vsa ta dogajanja imajo komunisti že zdavnaj izoblikovane dogme. Vera v te dogme se lahko omaje samo pri neizgrajencih, za katere mislijo, da ni nobene škode, če odpadejo. Te iste dogme pa imajo svojo veljavnost za nekomunističen svet. Zakaj?

Zahodni svet je v teh dneh prepojen s številnimi špekulacijami, upi in predlogi najrazličnejših vrst. Vse polno je ljudi, ki so prepričani, da je boljševiški sistem zašel v taka kolebanja, da bi ga bilo mogoče z rahlim sunkom tudi prekucniti. Tak optimizem je skrajno nevaren. Predvsem moramo razumeti, da se v Sovjetiji ni ničesar zgodilo, kar

se ne bi že večkrat v 35 letih boljševiškega gospodstva ponovilo. Novo je samo to, da na konci v Moskvi ne kraljuje več en sam človek, pač pa direktorij, o katerem vemo, da se med seboj kolje, vendar se je to dogajalo tudi pred 30 leti prav tam. Novo pa je predvsem to, da sedanja sprememba partijske linije ni omejena na zaokroženi prostor ruskega imperija, pač pa obsega tudi vzhodnoevropske priprežniške države, v katerih vladajo povsem drugačne osnove in drugačni pogoji, ki jih Rusi niso nikdar poznali. Samo v toliko bi sedanja kriza v boljševiškem carstvu v resnici lahko postala nevarnejša in globlja od vseh dosedanjih razprtij.

Popolnoma nekaj novega v zgodovini sovjetske politike pa bi bilo, če bi Moskva smatrala za nujno potrebno, da stori tako "dolg korak nazaj," da bi se pri tem spustilo eno ali celo več področij, ki so danes pod boljševiškim jarmom, n. pr. Vzhodna Nemčija zaradi združitve vse Nemčije ali češkoslovaška, Madžarska itd. Ali o takih "korakih" v Kremlju razmišljajo, da bi na ta način zmanjšali zunanjo napetost in izvršili notranjo utrditev v razdobju sedanje "oseke," in kakšne protivrednosti nameravajo postaviti za take rešitve, to bodo pokazali prihodnji meseci. Vse dokler pa Moskva o vsem tem molči, ni nobenega razloga, da bi Zahod svojo sedanjo politično linijo kakor koli spremenil.

Vesti iz Slovenije

Lavrica ali Daljna vas

Uradni list za Slovenijo je objavil uredbo o razglasitvi in združitvi naselij. Po tej uredbi sta bili vasi Lavrica in Daljna vas združeni v novo naselje z imenom Daljna vas. Tudi po-možno pošto v Lavrici so spremenili v Daljno vas. Augusta meseca pa so postavljali po cestah prometne znake in pred vasjo Daljna vas postavili tablo z napisom "Lavrica." Zdalj ljudje ne vedo, ali so v Lavrici ali v Daljni vasi.

Janko Mlakar umrl

Dne 11. avgusta je umrl v Ljubljani prof. Janko Mlakar, znani hribolazec in pisatelj alpinističnih potopisov in spominov. Bil je že dolgo bolan in priključen na bolniško posteljo. Duhovništvo in stari prijatelji planinci so mu priredili skromen pogreb.

Versko preganjanje se nadaljuje

Versko preganjanje se je zdaj premaknilo iz Slovenije in Hrvatske v Bosno.

Eden katoliški in dva pravoslavna prelata so zbežali iz Bosne, ker so jim nahujskane komunistične druhali stregle po življenju.

Pravoslavni metropolit Nektarije Krulj iz Sarajeva je bil napaden v bližini Tuzle. Komunistična Borba piše, da ga je policija rešila pred množico 1.000 ljudi. Pravoslavni cerkveni krogi pa povdarjajo, da so ga nahujskane množice poiskale v župnišču, odvekle ven in preteple s palicami in pestmi. Krulj je zbežal v Beograd.

Borba tudi piše, da so ljudje napadli iz njihovih škofij katoliškega škofa Karla Čelika, apostolskega administratorja v Banja Luki, in Vasilija Kostiča, pravoslavnega škofa v Banja Luki. Ljudje so demonstrirali proti Čeliku v Ljubiji in Prijedoru. To so storili — tako piše Borba — zaradi škofovih zločinov med vojno in sovražnega delovanja po vojni.

Škofa Kostiča pa so "ljudske množice" napadle na postaji v Banja Luki. Borba piše, da je bil napaden Krulj "izdajalec srbskega naroda in velik sovraž-

nik ljudske revolucije."

Podpredsednik bosanske vlade Uglješa Danilović je izjavil v Borbi, da so katoliški in pravoslavni duhovniki v zadnjem času podvojili svoje napore, da bi verske obrede in skupščine izrabili v politične svrhe.

Moški dobljo delo

FORD MOTOR COMPANY

Clevelandska tovarna

sprejema prošnje od

Novih Amerikancev

ki govore nekaj angleškega. Ta firma nudi visoke plače, dobre delovne pogoje in varnost za bodočnost. Zdalj preiskujemo sposobne moške za vsa različna dela. Prosimo oglasite se v našem employment uradu osebno na Engle Rd., južno od Brookpark. Če živite izven mesta, pišite na

FORD MOTOR CO.

17601 BROOKPARK RD.

Cleveland, Ohio

(184)

SPLOŠNO DELO V TOVARNI

Več zanesljivih mož za MACHINE OPERATORS in ASSEMBLY

Schirmer Dornbire Pump Co.
1719 E. 39 St.

(185)

Ženske dobijo delo

Ženske za čiščenje

Nočno delo
Ure od 8 z. v. do 4:30 z. v. East Cleveland
Stalno delo
Dobra plača od ure
Advance Window Cleaning Co.
1453 E. 66 St.

(185)

ŽENSKE

za splošno delo v kuhinji v restavrantu. Nič dela v soboto, nedeljo ali ob praznikih. Od 6 zj. do 2 pop. Kličite po 10. uri zjutraj.

Morris Restaurant

1358 Ontario St.
PR 1-8802

(183)

MALI OGLASI

Iščejo stanovanje

Trije odrasli, mirni ljudje, iščejo 5 do 6 sob. Kličite EX-1-0785. —(184)

Soba se odda

Soba, opremljena, se odda za moškega na 1227 E. 61 St. —(183)

Hiša naprodaj

Proda se hiša za eno družino, 5 sob in klet pod celo hišo. Za pojasnila se obrnite na 1125 E. 66 St. —(184)

Pohištvo naprodaj

Proda se 6 kosov za jedilno sobo, blond mahogany in podloga. Tudi Universal peč na plin. Vse v dobrem stanju. Kličite UT 1-5614. —(184)

Soba se odda

Mlademu mirnemu in poštenemu fantu se odda čista soba pri mirni družini. Po dogovoru tudi s hrano. Kličite EN-1-4060. —(16.18.9.)

Stanovanje iščejo

Išče se 4 sobe za odrasle. — Veronica Severinac, 726 E. 117 St., MU 1-6056. —(184)

KAM? — Štiri žirafe stoje pred svojo stajo in razmišljajo, kam naj jo mahnejo. Slika je bila posneta v živalskem vrtu v Londonu na Angleškem.

VARNOSTNA MERA — Tom Latier, 13 let star dečko iz Topeka, Kan., poučuje svoje mucke o nevarnostih ceste. Da jih ne bi kdo iz neprevidnosti povozil, je postavil ob čisto posebno tablo z opozorilom: Pazljivo! Tu čez hodijo muce.

JOHAN BOJER:

IZSELJENCI

ROMAN

Voli stopajo, stopajo, toliko, da se vrtijo kolesa. Anton Noreng in učitelj Berg imata skupaj voz in vprežno živino. Namenila sta se živeti nekaj časa v isti koči in skupaj obdelovati zemljo. Zazdaj sedita v vozu in igrata karte, nekaj je treba početi. Za njima pride Morten Kvidal. Včasih sedi povs čas z zaprtimi očmi. Vrglo ga je nekam na slepo srečo, zdaj naj gre, kakor hoče. In na kraju so tovorni vozovi s kosami, z branami, s plugi, s semenom, z vrečami moke, s deskami, z njihovim skupnim bogastvom. Za vsakim vozom stopa na verigi par krav in za zadnjim vozom plemenski bik, važen gospod. Namenjeni so sto milijonov od vsakih sosedov in treba je misliti na vse.

Skoraj eno leto je že, kar so preko morja. Jeseni in pozimi so delali na vzhodu v Wisconsinu, moške, žene pa so kuhale in prale. Nekaj šilingov je bilo treba vendar prihraniti, četudi so mislili pričeti zunaj v preriji samo z ilovnatimi kočami in voli. Pred enim tednom so prišli v Northville tukaj v Dakoti in ko so se z vsem preskrbeli, so se odpravili na potovanje proti novemu domu, daleč na zahodu. Kam prav za prav gredo? Kdaj bodo prišli tja? Nihče tega ne ve, za-

Ali ste prehlajeni?

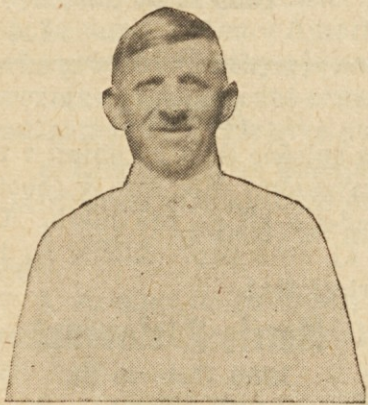
Pri nas imamo izborna zdravila da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug

15702 WATERLOO RD.

KE 1-0034

Naročila sprejemamo in izvršujemo po pošti tudi za Cleveland.

V blag spomin

ČETRTI OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA DRAGEGA SPRO-
GA IN SKRBNEGA OČETA

Joseph Krajc

ki je zaspal v Gospodu
dne 16. septembra 1949

Štiri leta že Te zemlja krije,
truplo zdaj Tvoje v grobu spi;
nam pa je težko pri srcu,
a druge pač pomoči ni.

Toda vera nas tolaži,
da se enkrat snidemo,
kjer ni joka, ni boleti,
kjer je sreča, mir doma.

Sladko spi, se spočij,
Bog Ti večni pokoj daj,
pa na nas nikar ne zabi,
da pridemo v svetl raj.

Tvoji žalujejo:

MARY KRAJC, soproga;
JOSEPH Jr., FRANK, ALBIN,
in HENRY, sinovi;
BERTHA por. BOKAR, hči.

Cleveland, O. 16. sept. 1953.

celo gospodično z Dyrendala. In vendar, zdaj gredo za njim, pravljica je, ampak resnična. Ali ni to maščevanje? Že so bili vsi popolnoma v njegovi oblasti, moral je biti za vse Previdnost božja. Kar so si bili prislužili pozimi, še zdaleč ni zadostovalo za opremo. Izposodi so si morali od njega, zakaj jim ne bi dal? "Nič ne mislite na to," jim je zmeraj odvrčal, "mi vsi bomo nekega dne bogati." Samo napisal je imena in vsoto v majhen zvezek, velik kakor kak šolski zvezek, in pod vsoto so morali načekati svoj podpis. To je bilo vse. Maščevanje??

Gotovo. Še nihče ni bliže slutil slik, ki jih je videl v bodočnosti pred seboj; mesta, cerkve, visoke šole. Zakaj tri besede, če ena sama zadostuje. Ampak čudno. Čim bolj so bili njegovi tovariši v njegovi oblasti, tem manjše je bilo zmago-slavje. Vstale so v njem sile, za katere prej ni vedel, skrb za otroke, neprestana misel na druge, načrti v velikem in malem, kako bi se dobro godilo vsem skupaj. Smehljati se je moral nad temi sanjarijami, vendar tako je bilo. Da, da. Raznovrstna so maščevanja.

Zdaj jate prerijskih kokoši ne vzletavajo več kakor poprej, te se držijo le v bližini naseljenih krajev, in tudi ne kosi, ti živijo od žita farmarjev. Cisto tiho je postalo, sliši se samo lahen šum prerijskega vetra. Mimo šine zajec z vzhodnim hrbtom, kunec beži v dolgih skokih, prerijski pes se prikaže iz svoje jame in tuli in laja na tuje. "Pozor!" zakliče Erik onim za seboj. "Kjer se nahaja ta prijatelj, tam so blizu klopotatke." Kal zavpije svojima vražjima fantoma, naj pri priči zlezeta na voz.

Rdeča solnčna obla se počasi

spušča na ravnino na zahodu. Zdaj je čas počitka. Pri prvi vodi zakliče Erik svojima voloma: ho! Tudi Kal pravi svojima: ho! To je angleško za domače ptro. Samo po sebi se razume, da je treba v Ameriki tako govoriti z živino. Vozovi se ustavijo drug zraven drugega in ko so voli izpreženi, poiščejo najprej vodo in se potem začnejo pasti po preriji. Tukaj se lahko dobro nakrmijo. Ali eden od Erikov volov je pri prejšnjem lastniku vozil z enim od Kalovih. Prijatelja sta si in se žalostita, da sta se morala ločiti. Zdaj iščeta drug drugega, se ližeta in se paseta malo

v stran od drugih.

"Danes nosi Anton ženskam vodo," pravi Erik Foss. Moški morajo seveda pomagati postavljati ognjišča in nositi vodo, ampak ta materin ljubljeneček se venomer izmika delu. Temu hoče Erik napraviti konec. Že ne morajo najprej pomolsti krave, Morten, učitelj in Erik morajo skrbeti za svoje. Kal obesi lonce nad ogenj za večerno kašice in otroci poiščejo krožnike in žlice. Jedo zmeraj vsi skupaj, bo že kdaj poravnano. Ampak kaj z drvni? Nikjer ni videti več nikake suhe vejice. Kje bi našli kaj, kar bi gorelo? "Poišči suhe prerijske trave in jo

KRASNA SONČNICA — Larkin Davis Jr. iz Leavenworth, Kan. si ogleduje velikansko sončnico, ki je zrastle na domačem vrtu. Nihče jo ni vsadil, zrastle je kar sama od sebe. Seme je verjetno занесla tja kaka ptica. Sončnica meri v premeru 16 palcev.

zvižte v vrv!" se oglasi Erik iz ene svojih krav. Za to morajo poskrbeti Kal in otroci. Čudno gorivo. Da, tukaj je dosti trave, suhe kakor goba in lahko jo je zviti in stisniti. Ampak veliko je je treba, če naj kaj zaleže. "Le brž, otroci," pravi Kal.

Ampak šele, ko naj bi sedli, obstanejo in gledajo okoli sebe. Zdaj vidijo, da so prišli tako daleč v prerijo, da ni videti nobene naselbine več. Vsaka sled za ljudmi je izbrisana. Kolesnice, po katerih so nazadnje vozili, so odlovcev na kožuvinu, ki vsako leto prihajajo od vzhoda s Hudsonskega zaliva v celih karavanah na ravnino na zahodu. Zdaj so tudi one izginile. Vsi stojijo in strmijo. Celo otroci iz Skareta so vtaknili prst v usta in gledajo. Nihče razen Erika ni videl kaj takega. Nikoli si niso predstavljali zemlje, ki bi bila tako velika, in neba, ki bi bilo

tako neskončno široko.
(Dalje prihodnjic)

Pomagajte Ameriki, kupite
Victory bonde in znamke.

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO

(DR. KERNA)

je zopet v zalogi.

Po pošti stane \$3.25.

tudi
Slovensko-angleški slovar
(Dr. Kotnika)
Po pošti \$5.25

Dobite jih v
potniški pisarni

AUGUST KOLLANDER
6411 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio
U. S. A.

A. GRDINA & SONS

POGREBNI ZAVOD in TRGOVINA S POHIŠTVOM

1053 EAST 62nd ST.

HEnderson 1-2088

URADI V COLLINWOODU:

17002-10 LAKE SHORE BLVD.

KEnmore 1-5890

15301 WATERLOO ROAD

KEnmore 1-1235

PERUTNINA

17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS

V zalogi imamo vedno očistene piščance in na kose zrezane ter vseh vrst perutnine. Se priporočamo za svatbe, bankete in razne druge prilike. Pridite in si izberite.

ANDY HOČEVAR in SINOV

Tel. v trgovini MO 2-2330 — na domu MO 2-2912

BARAGOVA PRATIKA

ZA LETO 1954

ima pestro in zanimivo vsebino. Vsak jo bo vesel.

Naročite si jo dokler je v zalogi.

Stane \$1.25

s poštino,

kar je poslati v Money orderu, čeku ali gotovini na:

BARAGOVA PRATIKA

6519 W. 34th St.

Berwyn, Ill.

P. S.: Znamk, prosimo, ne pošiljajte

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči
Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija
v Ameriki . . . Posluje že 59. leto

Premoženje nad \$9,000,000
Članstvo nad 43,500

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 120.01%

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, pošten in nadsolventni podporni organizaciji —

Kranjsko Slovenski Katoliški Jednoti

kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglostim.

K. S. K. JEDNOTA sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikate sedanjega dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te močnega in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti
se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev
K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI